

- [Maariv Uutisia Israelista ja maailmasta](#) **Poliittinen-diplomaattinen**

Turkki etenee Syyriaan, Israel vetää punaisen viivan – ja Trump on jumissa keskellä

Israel seuraa Turkin yritystä syventää otettaan Syyriasta ja tekee selväksi, ettei se salli ilmavoimien toimintavapauden loukkaantumista. Al-Shara pyrkii säilyttämään itsenäisyytensä, Trump yrittää hillitä kitkaa ja taustalla leijuvaa vastakkainasettelun pelkoa

[Anna Barsky](#) 06:01 | 26/08/2026

Israel seuraa [tarkasti Turkin yritystä laajentaa otettaan Syyriasta](#). Yksityisissä keskusteluissa Israelin viranomaisten kanssa, jotka tuntevat tilanteen, rajaviiva terävöityy Jerusalemin osalta: Israel tunnustaa, että Turkista on tullut merkittävä toimija Syyriassa, mutta ei hyväksy sotilaallista linnoitusta, joka vahingoittaisi sen toimintavapautta. Uskotaan, että Ankara ei ole kiinnostunut suorasta sotilaallisesta yhteenotosta Israelin kanssa, eikä Israel ole kiinnostunut tällaisesta yhteenotosta.

Jerusalem ymmärtää, että Turkista on jo tullut merkittävä toimija Pohjois-Syyriassa, auttaen uutta hallitusta, edistäen armeijan rakentamista ja pyrkien vakiinnuttamaan itselleen strategisen aseman maassa. Israel tunnustaa myös, ettei ole käytännöllistä keinoa estää Turkin vaikutusvaltaa. Punaisen rajan [ylittää sotilaallinen läsnäolo, joka voisi rajoittaa ilmavoimia](#) – tukikohtia, ilmatorjuntajärjestelmiä, miehittämättömiä ilma-aluksia (UAV) tai muita keinoja, jotka muuttaisivat Israelin toimintaolosuhteita Syyrian ilmatilassa.

Tukikohta, jota hyökättiin Syyriassa | Kuva: REUTERS/Stringer

[Abu al-Duhurin tukikohdan](#) ympärillä vallitseva jännite kuvasti riskiä. Israel hyökkäsi tukikohtaan huolestuneena mahdollisesta turkkilaisen sotilaallisen juoksuhaudan mahdollisuudesta. Damaskos ja Ankara kiistivät, että tällaista joukkoa olisi suunniteltu, mutta tapaus terävöitti Israelin halukkuutta toimia etukäteen estääkseen uusien sotilaallisten faktojen syntymisen Syyriassa, kun taas Turkki näkee itsensä keskeisenä kumppanina maan jälleenrakennusprosessissa.

Asiaan liittyvät israelilaiset lähteet uskovat, että yritys kopioida vuosia Venäjää kohtaan ollut malli tähän todellisuuteen jättää huomiotta olennaisen eron näiden kahden areenan välillä. Assadin aikana Jerusalemin ja Moskovan välillä oli suora mekanismi kitkan estämiseksi, johon kuului sotilaalliset viestintälinjat, tutut pelisäännöt ja kriisitilanteissa [suora diplomaattinen kanava Netanyahu ja Putinin](#) välillä. Israel toimi Iranin linnoituksia ja aseiden siirtoja vastaan Hizbollahille, ja venäläiset pyrkivät suojelemaan **Assadin** hallintoa ja heidän omaisuuttaan Syyriassa. Molemmille osapuolille oli täysin selvää, mitä toinen osapuoli halusi ja missä sen punaiset viivat olivat.

Turkkia vastaan tilanne on monimutkaisempi. Venäjä tuli Syyriaan suojelemaan olemassa olevaa hallintoa ja sen omaisuutta maassa; Turkki haluaa olla kumppani uuden järjestyksen muovaamisessa, joka perustettiin [Assadin kaatumisen](#) jälkeen. Se osallistuu turvallisuuslaitosten rakentamiseen, joukkojen kouluttamiseen ja Syyrian armeijan tukemiseen. Siksi on vaikeampaa

erottaa Turkin läsnäoloa Syyrian omasta joukkojen kasvattamisesta. Israelin näkökulmasta huolena on asteittainen prosessi, jossa Turkin osallistuminen integroidaan Syyrian sotilasjärjestelmään ja luodaan uusi todellisuus maassa.

Ahmad a-Shara (Al-Julani) | Kuva: REUTERS/Bing Guan/Pool

Yksi tärkeimmistä muuttujista tässä laskelmassa on Syyrian [presidentti Ahmed al-Shara](#). Israel uskoo, ettei häntä pitäisi nähdä Turkin lähettiläänä samalla tavalla kuin Bashar Assad on vuosien varrella tullut riippuvaiseksi Iranista ja Venäjästä. Turkki on sen tärkeä suojelija, joka auttaa sitä ja tarjoaa sille poliittisen ja turvallisuuspohjan, mutta Israel katsoo, että ei-sharaalaiset ovat itsenäisiä pyrkimyksiä. Hän haluaa vakiinnuttaa asemansa Syyrian johtajana ja alueellisena toimijana, eikä tulla nähdyksi hallinnon johtajana, jonka politiikkaa määrää Ankara.

Hänen näkökulmansa on myös erilainen kuin Assadin. Al-Sharaa pyrkii jälleenrakentamaan maan, palauttamaan sille suvereniteetin, saamaan kansainvälistä tunnustusta, tuomaan investointeja ja avaamaan [Syyrian talouden](#) maailmalle. Sota Israelin kanssa voisi vaarantaa monia näistä tavoitteista. Tämä juontaa juurensa Israelin arvioon, ettei sillä ole intressiä sallia Turkin liikettä, joka sotkisi sen suoraan yhteenottoon Jerusalemin kanssa.

Israelilaisessa järjestelmässä al-Sharaa liittää myös laajempiin alueellisiin tavoitteisiin. Hän on taistellut Irania ja Hizbollahia vastaan vuosia ja näkee

itsensä osana taistelua sunnialueen asemasta shiialaista valtaa vastaan. Tilanteeseen perehtyneiden israelilaisten lähteiden arvioiden mukaan, jos Libanon tai Irak tulevaisuudessa joutuvat sisäiseen hajoamiseen, al-Sharaa saattaa pyrkiä aktiivisempaan rooliin sunniväestön suojelemisessa.

Syyrian presidentti Ahmed al-Shara ohjelmassa "60 Minutes" | Kuva: CBS
Kuvakaappaus

Tämä on Israelin arvio siitä, miten sen alueelliset tavoitteet voisivat kehittyä, ei se siirto, jonka se on ilmoittanut. Mahdollisuus, että uusi Syyria toimii vastapainona Iranille ja Hizbollahille tulevaisuudessa, kiinnostaa myös Washingtonia suuresti.

Sillä välin al-Sharaa on ollut varovainen, ettei häntä kuvata toimivan Yhdysvaltojen tai Israelin puolesta. Israel uskoo, että tämä seikka on myös taustalla sen kieltäytymiselle julkisesti [sitoutua toimiin Hizbollahia](#) tai Irania vastaan Syyrian rajojen ulkopuolella. Saman arvion mukaan hän haluaisi ensin vakiinnuttaa valtansa ja asemansa sunnimaailmassa, ja vasta jos Libanonissa tai Irakissa kehittyy todellinen kriisi, hän voi harkita laajempaa osallistumista.

Ankara ottaa myös huomioon mahdolliset rappeutumisen kustannukset. Israelilaiset lähteet arvioivat, että Israelin vahvuus suhteessa Hizbollahiin ja Iraniin, erityisesti sen kyky toimia ilmatorjuntajärjestelmiä vastaan, on vaikuttanut alueelliseen pelotteen tasapainoon. Turkkilaiset tietävät, että

vastakkainasettelu Israelin kanssa on hyvin erilainen kuin heidän muilla Syyrian areenoilla käydyt kampanjat. Ilmavoimia uhkaavien järjestelmien sijoittaminen voisi johtaa suoraan yhteenottoon, ja Israelin arvion mukaan tämä huomio näkyy myös Ankaran laskelmissa.

Recep Tayyip Erdogan, Donald Trump | Kuva: REUTERS/Jonathan Ernst

[Erdoganin suhde presidentti Donald Trumpiin](#) on myös taustalla. Ankaralla on intressi ylläpitää suhteita Washingtoniin, ja Trump puolestaan näkee Erdoganin vahvana aluejohtajana, jolla on strategista arvoa. Washington toimii tällä hetkellä keskeisenä tekijänä pyrkimyksessä hillitä kitkaa Israelin ja Turkin välillä sekä laatia pelisääntöjä maiden välillä, sen sijaan että Israelilla olisi suora ja institutionalisoitu koordinoitimekanismi, joka Israelilla oli Venäjän kanssa Assadin aikakaudella.

Samaan aikaan Israelin ja Syyrian välillä on myös kontakteja. Neuvotteluissa käsitellään muun muassa Turkin sotilaallista läsnäoloa, Ankaran toimittamia aseita sekä mahdollisuutta saavuttaa laajempi turvallisuussopimus Jerusalemin ja Damaskoksen välillä. Al-Sharaa pyrkii vähentämään Israelin toimintaa Syyrian alueella ja palauttamaan vähitellen Syyrian suvereniteetin. Israelin vaatimus on, että mikä tahansa järjestely varmistaa, ettei rajalla synny uutta uhkaa eikä ulkomaiset joukot perusta läsnäoloa, joka vaarantaisi Israelin.

Jerusalemmissa tehdään myös ero Pohjois-Syyrian todellisuuden ja etelän tilanteen välillä. Turkki on jo syvälle juurtunut maan pohjoisosaan, ja Israel

ymmärtää, ettei sen vaikutusvaltaa siellä ole käytännöllistä keinoa poistaa. Suurin osa Israelin ponnisteluista kohdistuu etelään ja [turvavyöhykkeen](#) ylläpitämiseen, jossa ei ole merkittävää sotilaallista läsnäoloa, joka voisi uhata Israelia. Jerusalemin pyrkii vakiinnuttamaan nämä pelisäännöt diplomaattisten viestien, Yhdysvaltojen kanssa koordinoinnin ja tarvittaessa voimankäytön kautta.

Jännitteistä huolimatta suljettujen neuvottelujen arvio ei ole, että Israelin ja Turkin välinen yhteenotto olisi väistämätön lopputulos. Ratkaiseva kysymys on, onko mahdollista sovittaa yhteen Turkin yritys syventää vaikutusvaltaansa Syyriassa Israelin vaatimuksen kanssa estää uuden sotilaallisen uhan syntyminen ja säilyttää sen toimintavapaus. Al-Sharaa ja amerikkalaiset ovat keskellä yrittäen laatia järjestelyä, joka mahdollistaisi uuden Syyrian vakauttamisen ilman, että sen maineen kamppailu heikkenee suoraksi vastakkainasetteluksi Jerusalemin ja Ankaran välillä.